

Kmet, delavec
in obrtnik
naj bodo naro-
du vodniki!

Izhaja vsake srede.
Kaznina:
za celo leto Din 30'—
za pol leta „ 15'—
za inozemstvo
za celo leto Din 50'—
Iskoristi po tarifu. — Po-
menim vprašanjem naj
se priloži znamko za od-
govor. — Ne frankirane
pisma se ne sprejemajo.

Vsakdo vlija
vse sadove
svojega dela in
marljivosti!

Rokopis se ne vr-
šajo. — Plača in od-
se v Ljubljani. — Ured-
ništvo in uprava je v
Ljubljani v Kolodvorski
ulici št. 7. — Telefon
inter. št. 2506. — Račun
pri poštni hranilnici
št. 14.194.

Kmetški list

Kažipot za novo leto.

Nazaj — naprej.

Vsako leto en mejnik, kjer postojimo. Pogled šviga istočasno nazaj — v minulost in naprej — v prihodnost.

Pogled nazaj...

Težki so sledovi, krvave lise preprezajo pohojene stopnje. Naš utrujeni spomin obstane in strepeče ob spomeniku — L. 1914. Glava klone. Ej, še so sveži grobovi strašne vojne vihere, najstrašnejšega pojava, ki ga je izsanjal razdiralni človeški duh. Kuge, lakote, vojne..., grozne slike krvi, boleti, laži, prevare, — slike najnižjih živalskih nagonov.

Spomin trepeče, ker naše viteštvo se klanja le pravici, resnici, redu in miru. Otroci smo prirode in ustvarjajočega dela, zato se zdrzujemo ob spominu na minule krvave dni.

Mir — mir — mir!

Kdor nas pri našem oplojevalnem delu moti in kuje pritajene načrte za ugrabljenje najsvetejšega — naše zemlje, ta je naš in so-vražnik vsega človeštva dobre volje. Suženjstvo je sramoten pečat v resnični kulturi. Še se poznajo na naš njegovi okovi, še je svež spomin črnih dni. Ne, suženjstvo ni več naš delež, naša je svoboda, ker smo si usvojili 1. 1918.

L. 1918. — prva postaja, prvi oddih. Vojniki so odložili okrvavljene meče, ker so vsaj deloma izvojevali pravico sožitja pod lastno streho, zbegane in težko preskušene kmečke množice so dvignile oči proti nebu. Velik je bil naš davek sovražniku, toliko večji, ker se ob prvih žarkih svobode nismo zavedali, česa je v novi hiši, novi pomnoženi družini treba, če naj živi in prospeva.

1918.—1928. Desetletno razdobje, mrko in prazno, kot pošast s široko odprtim žrelom, ki trga, grize, razkraja. Iz njenega žrela kapljajo lažnive obljube in preračunani načrti kot svinčene kaplje.

Mi pa plešemo okrog pošasti, prežeti z nadami, pričakovanjem in — zavistjo. Preveč je bilo v naš otroške vere, v nas, ki vidimo svet tak in tako, kakršen in kakor je v nas.

Kako daleč je plula radost naših skritih zakletih sovragov, ko smo na lastnem bogastvu beračili, na solncu zmrzovali, ko smo se v lastni hiši klali kot največji tujci — so-vražniki!

Kakor je bila težka in močna usoda razdvajanja — a ni nas razdvojila, ni nas razkosila v našo srečo in v žalost sovragov.

Ob 12. uri so prišli do izraza najjačja volja, največji ideal, najkrepkejša in najbolj iskrena beseda. Z najvišjega mesta je zadonelo odločno in jasno:

Dovolj!

Z najvišjega mesta je jeknilo tako globoko doumljeno, da so se nam prsi široko razmaknile.

Kralj je zgrabil za vajeti, odločen in prežet z globoko vero, da uredi in izčisti v svoji

hiši-državi. In mi, kmečka kri, smo prvi začutili iskrenost — kmečke krvi.

Ker ne zabimo: kralj je naš, je kmečki kralj.

Ravno zato smo prvi odobraval in pravilno tolmačili njegov korak. Nismo se motili, ker malo nato je naš kmečki kralj bolj izrazito svedočil svoje poreklo in s par besedami poudaril nujnost in pomembnost sela.

»Vas je vse«, je dejal.

In takrat smo se docela spoznali.

Pogled naprej — — —

Pomaknem se za trideset let nazaj, tja, kjer sem stal neboljen 13leten fantič pred svojim 92letnim dedom. Tako-le je ded spregovoril na zadnji večer starega leta, ko smo sedeli pred prasketajočim ognjem:

Spet eno leto za nami, hvala Mu. Znana so nam pota za nami, temna ona pred nami. Kakšno bo novo? Naj bi le ne bilo slabše od minulih!

Ded se je zamislil in globoko vzdihnil.

Zakaj vzdihuješ, ded? sem ga vprašal.

Kaj naj bi ti pravil, otrok, ko me ne boš

razumel?! To pa Ti vendar-le povem: Življenje je delo, večno gibanje. O tem polagamo vsako leto obračun, po drugi strani pa računamo, kaj in kako bomo delali v bodoče — vodimo torej proračun o njem in kar je z njim v zvezi. Le zapomni si: med najvažnejše postavke proračuna spadajo: razumno in pridno delo in varčnost (štednja).

Tako sem slišal pred trideset leti in kar nisem razumel takrat, razumem danes. Vsi moramo tako razumeti. Tako bomo dali prvi naglas kraljevim besedam »Vas je vse«, le tako bo naše selo služilo svojemu najvišjemu poslanstvu in polagalo človeški družbi osnovo za njeno telesno in duhovno žitje in bitje. Že danes je najsiromašnejše selo najrodovitnejše polje, to je dasi tako preprosta, vendarle neovrgljiva resnica. A mi hočemo to polje še bolj porodoviti, ker na praporu sicer nejasne bodočnosti je, dasi še v meglenih obrisih, a vendar dovolj jasno zapisano, da se bo svet zravnal in pomiril šele takrat, ko bo kmet samozavestno soodločeval o usodi narodov.

Na potu smo proti kralju Matjažu. Ali naj klonemo? Ne! V nas je dovolj poguma, da gremo po poti ozdravljenja in nadaljujemo započeto pot tudi v letu 1931.

Pogled pogumno naprej!

Veliko sreče v novem letu želita vsem svojim prijateljem upravništvo in uredništvo

Naše gospodarstvo.

Danes živimo v težki in hudi gospodar-ski krizi. Te krize ne čutimo samo mi, ampak jo čuti ves svet, bogata Amerika nič manj kakor po vojni obubožana Evropa. Kaže se povsod isti pojav: silna brezposelnost, ker je povsod preveč blaga, premalo pa kupcev in v zvezi s tem opazujemo povsod silno pomankuje denarja med ljudmi. Denarja je sicer toliko, kakor ga je bilo prej, ampak denar ne kroži, ker zastaja ves blagovni promet in ves produkcijski proces.

Zasebno gospodarstvo.

V takih težkih časih je zatoj treba z denarjem, kolikor ga je še med ljudmi, dvakrat in trikrat bolj previdno ravnati kakor sicer. Če je pri hiši malo denarja, ne bo noben pameten gospodar kupoval stvari, na katerih nabavo še lahko počaka, ampak se bo omejil le na najbolj potrebne izdatke. Niti sicer koristnih stvari si ne bo omislil, ampak bo vlagal svoj denar le v naprave, ki mu bodo takoj nekaj nesle, in ne le šele čez mnogo let.

Javno gospodarstvo.

Prav tako kakor je v zasebnem gospodarstvu, mora biti tudi v javnem, vsaj javno

gospodarstvo ni nič drugega kakor razširjeno zasebno gospodarstvo. Ravno v našem javnem gospodarstvu pa je podoba, da se zgoraj omenjenega pravila vse premalo zavedamo.

Občina.

Treba je samo pogledati ta ali oni naš občinski proračun, da se prepričamo o resničnosti naše trditve. Skoro v vsakem takem proračunu najdemo precej stvari, ki res da niso nepotrebne, pač pa niso tako nujne, da se ne bi dale se nekoliko odložiti.

Med take stvari spadajo n. pr. šolske stavbe. Šola je gotovo potrebna in koristna stvar. Vprašanje pa je, če so take stavbe, kakor jih grade ponekod, res tako neobhodno potrebne? Zdi se nam namreč, da je zavlada! ravno na tem polju nekaj luksuz, ki v težki današnji gospodarski krizi nikakor ni opravičljiv! In tako bi našli lahko še marsikakšno stvar, ki bi prav lahko še počakala na boljše čase, ko bodo zaslužki večji in boljši in zato tudi javne dajatve lažje.

Banovina in država.

Kar velja za občino, velja tudi za bano-vino in za celo državo. Nas zanimajo zlasti

banovine, kajti prav tukaj se danes zbira cela vrsta potreb, ki res globoko posegajo v naše javno življenje, ker so pač domače, pri katerih pa je treba ravno zato zelo pretehtati vse okolnosti, ki govore ali za takojšnjo izvršitev ali pa za odgoditev.

Javno gospodarstvo je naše gospodarstvo.

Kakor vse kaže, se mi še — vedno vse premalo zavedamo, da smo občina mi sami, da smo banovina mi sami, da smo država mi sami. Pri nas živi še večina ljudstva v zmotni veri, da so občine, banovine in država

neka čudežna višja bitja, ki žive nekje visoko nad nami, in da imajo ta »višja bitja« vedno dovolj denarja na razpolago za izpolnitev vseh naših želj in potreb. Če bi se pa ljudje zavedali, da moramo mi sami s svojim denarjem polniti razne javne blagajne, od občinske do državne, bi bili gotovo precej previdnejši pri svojih »zahtevah« in bi zlasti v današnjih težkih časih opustili vsako nepotrebno in celo škodljivo demagogijo in bi obračali vsak novčič dvakrat in trikrat, predno ga izdado. Premalo previdnosti rado škoduje, preveč pa nikoli.

Slovesna otvoritev nove šole v Dvorski vasi.

Skupina udeležencev na otvoritvi z g. banom dr. Marušcem na čelu.

V soboto 27. decembra je bila slovesno otvorjena in blagoslovljena dvorazredna ljudska šola v Dvorski vasi pri Vel. Laščah. Lepe slovesnosti so se udeležili kmetje iz bližnje in daljne okolice, župani, predstavniki cerkvenih, šolskih in političnih oblasti. Lepega vaškega praznika pa se je udeležil tudi sam ban g. dr. Drago Marušić v spremstvu svojega pomočnika g. dr. Pirkmajerja ter minister v p. in član Vrh. zak. sveta g. Ivan Pučelj.

Po slovesni otvoritvi so priredili domačini gostom kosilo, na katerem je imel pozdravni govor šol. upravitelj g. Peček in prečital udanostne brzojavke Nj. Vel. kralju, predsedniku vlade in prosvetnemu ministru.

Med drugimi je govoril tudi g. Ivan Pu-

čelj, ki je omenjal mukapolno borbo za novo šolo. Kmetje so žrtvovali vse svoje sile in sredstva za novo šolo, vztrajali in zmagali. Plod vseh donešenih žrtev je danes otvorjena šola, ki je tembolj ljubljena, ker je grajena z muko in trpljenjem.

Končno je pozdravil vse g. ban dr. Marušić. V svojem govoru je poudarjal potrebo tesnega sodelovanja vseh sil in pa medsebojno zaupanje ter ljubezen, ki nam jamčijo miren pogled v bodočnost.

Dvorska vas je imela svoj veliki dan, njena mladina pa naj v dobi v novi šoli onih duševnih in umskih sil, ki jih bodo vsposobile za velike naloge naše bodočnosti.

Pošiljanje naših kmetijskih pripravnikov v švico v l. 1931.

Predstojnik Zavoda za gospodarsko upravo na kmetijsko-šumarski fakulteti v Zagrebu profesor dr. Poštić je letos skupno s švicarsko kmečko zvezo v Bruggu (prof. Lanz) organiziral pošiljanje naših kmetijskih praktikantov v švico. Letos je bilo v švico poslanih 88 takih praktikantov, iz vseh krajev naše države. Bili so to absolventi srednjih, nižjih in specialnih kmetijskih šol in mladeniči brez šole, ki se bodo po povratku bavili s praktičnim delom v svojih gospodarstvih (to so taki, ki bodo ostali na kmetiji). V švici so ti praktikanti izvrševali vsa praktična dela in so dobivali stanovanje in hrano in povrhu še nagrado, ki je znašala od 350 Din mesečno navzgor, večinoma 500 do 600 Din, nekateri pa so dobili tudi 800 do 1000 Din mesečno. Zavod je to pošiljanje mladeničev organiziral zelo vestno in je najprej proučil razmere vsakega praktikanta doma, poleg tega pa si je pridobil podatke tudi o

kmetijskih gospodarstvih, kjer so bili praktikanti namešteni. Te informacije glede švicarskih delodajalcev bo zavod v bodoče še vestneje vršil, ker se je izkazalo, da so bili nekateri praktikanti upravičeno nezadovoljni.

Akcija za pošiljanje praktikantov v švico je vsekakor že v prvem letu pokazala odlične rezultate, zato se bo tudi letos nadaljevala. Minister za kmetijstvo dr. Šibenik je obljubil, da bo zavodu v to svrhu odobril izdatno pomoč v pogledu stroškov za potovanje in sličnih izdatkov. Da bi vsak interesent lahko približno vedel, kaj se more v švici naučiti, kakšni so pogoji prakticiranja in pogoji za potovanje, je profesor dr. Poštić napisal posebno knjižico, kjer je to vse opisano. Knjižica bo te dni izšla iz tiska.

Kdor želi prihodnje leto potovati v švico v svrhu prakticiranja, naj se javi na naslov: Zavod za gospodarsko upravo na poljoprivredno-šumarskom fakultetu, Zagreb, Aleksandrov trg 3, in naj pošlje v običajnem pismu 10 Din v poštinih znamkah za knjižico in stroške dopisovanja. S prijavi je

treba pohiteti, ker ima zavod že 250 prijav mladeničev, ki so že letos hoteli oditi na prakticiranje in so se prekasno javili. Poleg zgoraj omenjene knjižice bo izšel tudi še obširnejši popis te akcije in uspehov v l. 1931. od samih pripravnikov.

DR. K. KRAMAŘ

Dr. Karl Kramář 70-letnik. Vodja čehoslovaških narodnih demokratov dr. Karl Kramář je obhajal 27. decembra 70-letnico svojega življenja. Dr. Kramář je bil v Avstriji obsojen na smrt, ko je za časa svetovne vojne stopil na čelo onim čehoslovaškim nacionalnim silam, ki so pripravljale v notranjosti Avstrije njen razpad in ustanovitev neodvisnih narodnih držav. Na inozemsko posredovanje in iz strahu pred zavednim češkim narodom Avstrija smrtno obsodbe ni izvršila, temveč je dr. Kramářa pomilostila. Njemu namenjeno usodo je pa Avstrija sama doživela.

Vintila Bratianu

Bivši rumunski ministrski predsednik Vintila Bratianu je pretekli teden umrl v 61. letu starosti. S svojim pokojnim bratom je dolgo vrsto let odločeval o usodi Rumunije. Bil je izrazit predstavnik rumunskega kapitala in veleposestev. Moč Bratianove vladarske rodbine je strla rumunska naroda kmečka stranka na svobodnih volitvah pred par leti, ko je popolnoma porazila meščansko liberalno stranko, s katero sta vladala Bratianu.

Dopisi

Prihod gospodov ministrov v Prekmurje. Na mnoga vprašanja poročam sledeče: Dne 1. junija 1930. smo g. Cvetko Ludvik, nekateri drugi prijatelji in jaz naprosili pismeno ga. min. dr. Švegla, naj pride sam ali v slučaju ovire kateri drugi g. minister v Prekmurje. Naša obmejna krajina ima toliko posebnih vprašanj — obmejni promet, agrarno reformo, sezonsko delavstvo itd. —, da jih more pravilno presoditi le oni, ki jih dozna na licu mesta. G. Cvetko je prejel odgovor, da se utegne naši želji ugoditi tekom poletja. Medtem je prišel obisk gg. ministrov v Ljubljano in Maribor. Prekmurska deputacija z g. Benkom na čelu v Ljubljani radi ogromnega števila drugih deputacij ni bila sprejeta, v Mariboru je iznesel g. Titan nekaj zadev lokalnega značaja. Zato sem po končanem zborovanju osebno ponovno predložil gu. ministru dr. Šveglu vročo željo našega ljudstva, naj nas obiše. G. minister mi je ljubeznivo zagotovil, da pride med nas, po možnosti še kateri drugih gospodov. Na sam Božič sem sedaj prejel veselo vest, da obiščeta Prekmurje gg. ministra dr. Švegla in Neudorfer kmalu po Novem letu. Točen datum prihoda in program bivanja gosp. ministrov med nami bo sporočil javnosti g. srezki načelnik. A. Koder.

Ig. Zadnje mesece smo živeli Izanci v silnem razburjenju, ki ga nam je povzročalo vprašanje nove šole. Naš šolski upravitelj je z vso odločnostjo nastopil za novo šolo, češ da sedanja ne odgovarja novim zakonskim predpisom. Naša šola je enonastropno veliko in lepo poslopje. Ima 4 prostorne učne sobe in prostorno stanovanje za par učiteljev. Res je, da ni okoli poslopja kakih športnih naprav, ne kopalnice, kar se po novem zahteva, vendar se da to vse dograditi. Vsi trezno misleči možje, ki poznajo razmere v občini in ki vedo, kdo bi nosil bremena za novo šolo, so zmajevali z glavo, kajti naprtiti kmetom do 3 milijone Din stroškov kar tako brez dovolj utemeljene potrebe, niso mačje solze. Zato je rasel odpor proti upraviteljevi zahtevi z dneva v dan in med šolskim odborom in upraviteljem je nastalo hudo nasprotje, ker je prvi zahteval komisijski ogled stare šole. Dne 12. decembra je komisija prišla in po natančnem pregledu vseh šolskih prostorov in poslopja dala v celoti prav šolskemu odboru. Naša šola bo ostala še mnogo let, dokler se razmere bistveno ne spremenijo. Modri razsodnosti in uvidevnosti g. glavarja se je zahvaliti, da je to mučno in težko vprašanje za nas ugodno rešeno. Izanci nismo proti šoli, ker vemo, da je izobrazba in vzgoja potrebna, ali mi dobro vemo, da za to ni nobena ovira sedanje šolsko poslopje, temveč da je ves napredek odvisen predvsem od dobrega učiteljstva. Na komisijski ogled je bilo povabljenih tudi do 150 kmetov. Vse se je vršilo v največjem redu in miru, čeprav nam pripisujejo nekateri še mnogo one puntarske krvi iz l. 1848., ko so naši pradedi prav krepko obračunali z graščinskimi biriči. Povsod se priporoča varčnost in tukaj je po našem prepričanju najbolj na mestu. Še nekaj naj ob tej priliki omenim, to je ljubljanska mitnina. Če smo morali kmetje v fevdalni dobi dajati graščakom desetino, potem moramo dajati danes meščanstvu še enkrat več v obliki mitnine in tržnine. Za jesensko zelje so nam plačevali trgovci po 30 Din za 100 kg, na mitnici pa smo plačevali po 5 Din od 100 kg. Od mnogih pridelkov moramo plačati celih 20% od stržene vsote. Človek ne more najti dovolj besedi za odpravo takega obdavčenja, iz kate-

rega izhaja uničevanje kmetijskega gospodarstva in omalovaževanje kmetijskega dela. Do kakšnih absurdnosti dovede ta mitnina, naj pokaže med drugimi še ta-le slučaj: Od drv se plača mitnina po teži. Suha drva so lažja, a tudi dražja in mitnina je manjša, sorazmerno večjo mitnino pa moramo plačati za sveža drva, ki so mnogo cenejša. O tržnih dneh stoji dolge kolone voz pred mitnico in čakajo po cele ure. Kako varno je to za živino, bo vsak lahko uvidel. Zadnji čas je, da se ona mestna carina popolnoma odpravi, ki je v tako kričečem nasprotju s kmečkimi interesi.

Ljutomer. Kmetijska nadaljevalna šola prične s poukom v soboto, dne 3. januarja. Kmetški mladeniči se še lahko javijo za vpis.

Stari trg pri Črnomlju. Naše šolsko poslopje je vsem učnim in zdravstvenim svrham primerno urejeno. Prirejeno je za štirirazredno osnovno šolo. Šolo obiskuje 65 učencev, učne moči so pa štiri. Po našem mnenju ni dobro urejena učiteljska služba, ker poučuje vsaka učna moč le pol dneva. Država bi si prihranila mnogo izdatkov, če bi se poučevanje tako uredilo, kakor je bilo svoj čas. Z zmanjšanimi izdatki bi pa tudi davke lahko znižali in kmete razbremenili. Z ozirom na vedno težji položaj našega gospodarstva, kateremu je treba nujne odpomoči, bodo mero-dajni činitelji gotovo razmišljali o vsem, kar

se da v tem pogledu storiti. Naši dobrohotni nasveti naj ne bi bili prezrti. Vlada se trudi na vse načine izboljšati težke razmere in mnogo koristnega je že napravila.

Dravce. Spoštovani gospod urednik! Tudi iz našega kraja se moramo enkrat oglasiti v »Kmetiskem listu«, ki se nam je tako priljubil s svojimi poučnimi in vzgojnimi članki. Nikjer ne najdemo toliko izobraževalnega bera o onih stvareh, ki so nam v tem času najbolj potrebne, to je v stanovsko in gospodarsko političnih stvareh. Z velikim zanimanjem pa prebiramo tudi poročila o gibanju društva kmetijskih fantov in deklet. Reči moram, da je ravno delovanje teh društev za novo kmetško gibanje in kmetško kulturo najvažnejše. Mladina bo prinesla novega duha in nove miselnosti v vse javno življenje, zato je njej treba reči prvo besedo in obračati največjo pozornost. Kmetško gibanje bo našlo ravno v sedanji mladini na vasi svojega gorečega nosilca in propagatorja (širitelja). Novo leto naj prične v znamenju vsesplošnega mladinskega pokreta na vasi za lepšo bodočnost Slovenije in Jugoslavije. — **Franjo Selinšek,** Sovič pri Ptuj.

Mežiška dolina. V »Slov. Gospodariju« od 3. decembra 1930 smo brali napad na kmete iz našega kraja. Dopisnik iz Kotelj menda nima drugega dela, kakor tuhtati, kako bi

kmete omalovaževal in smešil. Dopisnik nam je dobro znan in bomo že poskrbeli, da tudi njegova drevesa ne bodo zrastle do nebes. No, morda se bodo pa za novo leto kaj razmere spremenile.

Sp. Pirnice. Tukajšnje prostovoljno gasilno društvo priredi v nedeljo, dne 4. januarja 1931. v gostilni g. Ivana Božiča na Vikrah veliko predpusno veselico z godbo, plesom, bogati msrečolovom, šaljivo pošto, s petjem in prosto zabavo. Vse prijatelje gasilstva in poštenega razvedrila najvljudneje vabi odbor.

Ljutomer. Pri tukajšnji kmetijski podružnici se je dne 26. decembra 1930. ustanovil rodovniški odsek za selekcijo in mlečno kontrolo svetlolisaste (simodolske) govede s sedežem v Ljutomeru. Ustanovni občni zbor je bilo dobro obiskan, kar je znak, da se živinorejci za napredek živinoreje zelo zanimajo. Po primernem pozdravu na navzoče je predsednik kmetijske podružnice g. Škof uvodoma naglasil, da je potrebno v našem srezu posvetiti več pažnje vzgoji živine in so živinorejske organizacije neobhodno potrebne. Na prošnjo podružnic je predaval g. inž. Wenko iz Murske Sobotice o pomenu živinorejskih organizacij in je v poljudnih besedah razložil prisotnim živinorejcem naloge in koristi rodovniških društev. Nato se je konstituiral odbor iz samih naprednih živinorejcev. Kmet. referent g. Žnidarič je pri tej priliki opisal društvene razmere pri živinorejski zadruzi v Središču. Od novoustanovljene organizacije si obetamo znaten korak naprej k zboljšanju tukajšnje živinoreje.

Sv. Vid niže Ptuja. Pretekli teden se je dogodil v Pobrežju tragičen dogodek, ki je pretresl celo okolico. Sin uglednega posestnika je že dolgo nosil jezo na svojega očeta, ker mu ni hotel izročiti posestva. V ponedeljek, prvega decembra se je hotel nad njim maščevati. Vzel je lovsko puško in zvečer, ko je vsa družina sedela mirno pri večerji okrog mize, je pomeril skozi okno in ustrelil. Težko ranjena se je zgrudila na tla 18letna Katirana Vidovič. Prepeljali so jo v ptujsko bolnico in je malo upanja, da bo okrevala. — Zaslužen kaznen bo prejel od sodišča. — Letošnja trgatav se je precej dobro obnesla. Mošt iz haloških vinskih goric je imel od 15 do 20% sladkorja. Cene so pa dokaj nizke od 2-75 do 3-50 Din. Kljub tako nizki ceni pa vendar ni nobene trgovine. V eni sami občini je še preko 8000 hl neprodanega vina. Vsem gostilničarjem od Ljubljane do Maribora kliče: privoščite gostom dobrega burgundca, silvanca, muškatele in rizlinga iz haloških goric. Iz Ptuja do Sv. Barbare je dobra avtobusna zveza. — Tudi pri nas smo obhajali narodni praznik 1. decembra zelo slovesno. Vse je bilo v državnih zastavah. Cerkvinih obredov so se vsi udeležili. Tudi šolska prireditve je lepo uspela. — Zima nas še ni obiskala in smo še lahko pospravljali pridelke. Preroki vremena so torej lažjavi. Pravijo, ako je Lenart lep, mora vsak kmet stelo imeti, ako je Andraž lep, gre pozimi Drava v led, sv. Miklavž nam je pa prinesel sneg. — Še za naš Kmetški list eno besedo. Kdor ga dobi na ogled, naj ga tudi naroči in plača. Pokažimo svojo zavednost in plačajmo 30 dinarjev. — F. Š.

Modroce iz afrika, močno blago
à Din 260.—
žimnate modroce, per-
resnice, mreže, cvilh
in žimo, posteljne odeje
kupite najceneje pri
RUDOLF SEVER-ju
LJUBLJANA, MARIJIN TRG

Zvezde - vodnice.

Če gledamo v lepih poletnih nočeh na jasno, zvezdnato nebo, se nam zdi, da gledamo nekam v neskončno daljavo. Ob tem pogledu pozabimo na vse vsakdanjosti, vzbujajo pa se v nas tiho občudovanje in pa strah! Strah pred neskončnostjo, ki nas obdaja, mi pa stojimo sredi te neskončnosti tako silno majhni. Nihče pa ni te razlike tako mogočno občutil kakor veliki modroslovec Kant, ki je rekel: »Dve stvari navdajata moje srce vedno z novim občudovanjem: zvezdnato nebo nad menoj in pa vest v meni!«

Visoko nebo in občutljiva vest — to sta dve stvari, ki stojita med seboj v mnogo tesnejši zvezi, kakor si mislimo na prvi pogled. Ali se ne čuti človek pred veličino nočnega neba tako silno majhnega in slabega, da mora nekje iskati oporo? To oporo pa najde v svoji vesti. Ali pa išče svojo oporo v tej ali oni — veri. In ravno razne vere nam dokazujejo, kako zelo je človek potreben pomoči in opore!

Mi poznamo vere, po katerih smatra človek zvezde za neka višja bitja, ki odločujejo o usodi človeka. Take vere so že zelo stare. Nastale pa so te vere bržkone iz tega, ker so bile zvezde res že od nekdaj vodnice za človeka: »Polarna« zvezda je ljudem že od nekdaj kazala, kje je sever. Na nebu vidiš takozvani »veliki voz«. Če si misliš skozi zadnji dve »kolesi« potegnjeno ravno črto, naletiš v podaljšku iste na svetlo zvezdo, ki stoji na nebu čisto osamela. To je polarna zvezda. Tudi druge zvezde so imele za človeka svoj pomen in zato jim je človek tudi dal imena.

Toda čeprav zvezde kažejo ponoči človeku pot — ali so pa tudi res vodile ljudi tudi v drugih ozirih? Ljudje, ki jim pravimo »astrologi«, na to verjamejo. (»Astronomi« so znanstveni zvezdoslovci, »astrologi« so pa tisti zvezdoslovci, ki prerokujejo iz zvezd in njihove medsebojne lege ljudem njihovo bodočnost). Astrologi so prepričani, da velja isti naravni zakon, po katerem se sučejo zvezde, tudi za ljudi. Na nebu in na zemlji, tako pravijo, se vse godi po istih pravilih in zato je zvezdnato nebo kakor odprta knjiga, samo brati je treba znati to knjigo. V zvezdah stoji zapisano vse.

Do neke mere imajo ljudje, ki tako govorijo, tudi prav. Naravni zakoni veljajo za vse — ne smemo pa te vere pretiravati. Mi znamo res izračunati razdalje zvezd in njihovo velikost, ampak to je tudi vse. Zato po stoji astronomija, to je pravo zvezdoslovje, visoko nad praznoverno »astrologijo« oziroma nad prerokovanjem iz zvezd.

Danes vemo, da so se že stari Kaldejci pred več tisoč leti pečali s prerokovanjem iz zvezd. L. 4000 pred Kristusom je dal tamonjski kralj Sargon I. tudi zapisati, kar so prerokovali preroki iz zvezd. Ti zapiski so nam še ohranjeni in zato dobro vemo, kaj in kako so prerokovali. Vemo pa tudi, da so tisti »preroki« trdili kot verski nauk, da so zvezde začetek vsega dejanja in nehanja na zemlji. Ta nauk je zanimiv zaradi tega, ker je silno omajal staro vero v bogove in malike, ki so jih ljudje prej imeli za začetek in konec vsega dobrega in hudega.

Stari opazovalci zvezd so ugotovili, da stoje zvezde od časa do časa med seboj zopet v istem razmerju in opazovali so tudi, da se tako enako razmerje v vedno enakih presledkih ponavljajo. Ravnotako pa so se ponavljali razni dogodki na zemlji v gotovih presledkih, n. pr. povodnji, kobilice, lakota itd. Zato so sklepali, da more biti med takimi dogodki in med posebnimi položaji zvezd neka zveza, potem pa so sklepali naprej, da mora biti tudi človek popolnoma odvisen od zvezd!

Vemo pa tudi, da so imeli že stari zvezdo-

slovci tabele, kjer so bile napisane razne nebesne izpremembe že v naprej, kakor solčni in lunini mrki itd. To znanost pa so imeli samo duhovniki in zato si lahko mislimo, kolik ugled so morali uživati duhovniki med priprostimi ljudmi, če so znali že par dni prej napovedati, da bo n. pr. solnce mrknilo!

Toda tudi v moderni znanosti poznamo stvari, ki so nam še zelo zagonetne in kjer si še danes ne moremo pomagati drugače kakor z ugibanjem.

Tako pravimo med drugim, da »krožijo zvezde po vsej raji tako kakor krvna telesa po naših žilah in po našem telesu«. No in ljudje, ki prorokujejo iz zvezd, so takoj pristavili: in zato se mora tudi s človekom vse zgoditi po tistih pravilih, kakor se godi z zvezdami vse po naravnih zakonih...

Kar pa je znanstvenega na »zvezdah vodnicah«, izgleda vse drugače, kakor to trdijo razni »preroki«. Gre pa pri tem le za solnce in za luno.

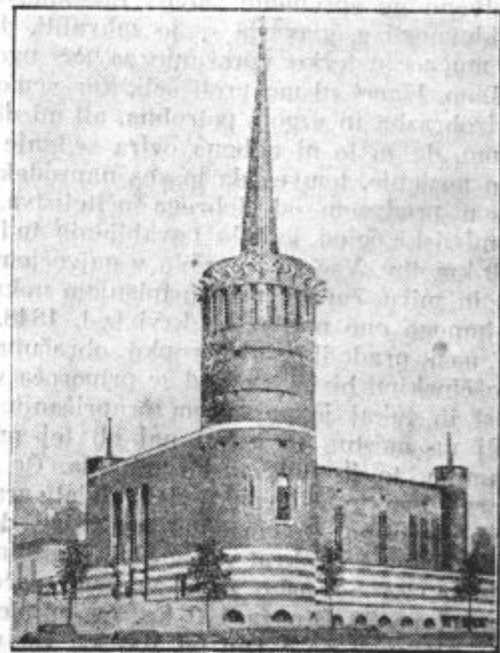
Mi vemo danes, da so letni časi odvisni od solca. Vemo pa tudi, kako silno vpliva na človeka in na njegovo dobro ali slabo voljo vreme. Posebno velik je ta vpliv na bolnike. Tudi na božjastne ljudi vreme silno vpliva. Kakor vidite, je pa ta vpliv zvezd (solca) na človeka vse nekaj drugega kot pa to, kar hočejo razni »preroki«.

A tudi zdravi ljudje so podvrženi vplivu solca. Že egiptovski kralj Ptolomej je spoznal, da so neodvisne telesne in duševne posebnosti vsakega naroda od lege njihove dežele napram solcu. Tisti, ki prebivajo daleč na jugu, so od solca opaljeni, njihovi lasje so črni in kodrasti, od narave pa so vročerni. Oni pa, ki prebivajo na severu, so bele polti, njihovi lasje so plavi, njihova narava je hladna zaradi dolgih zim.

Dalje poznamo danes tudi vpliv takozvanih »solčnih peg« na vreme in s tem tudi na ljudi.

A tudi mesec ima svoj vpliv na ljudi. Mi poznamo »mesečnike«, ki hodijo v spanju po najbolj nevarnih mestih. Hojo povzroči mesečina, ki prodira očesno kožico in žgečka živec v očesu. Pa še dalje so šli znanstveniki in pravijo, da obstoji neka zveza tudi med mesečino in elektriko v zraku...

Tako se zopet bližamo starim prerokbam in domnevam, samo po drugi poti: kar so ljudje nekdaj le ugibali in slutili, to mi dokazujemo in šele potem verjamemo.

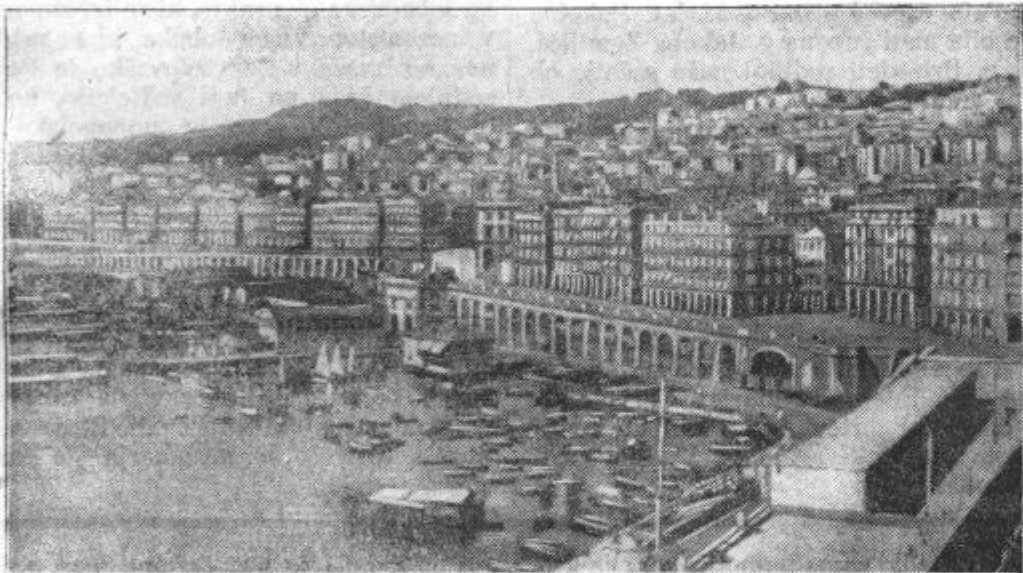

Nova katoliška cerkev Sv. Bonifacija v Essen-Hutropu. Oblika cerkve spominja bolj na kak grad kakor na cerkev.

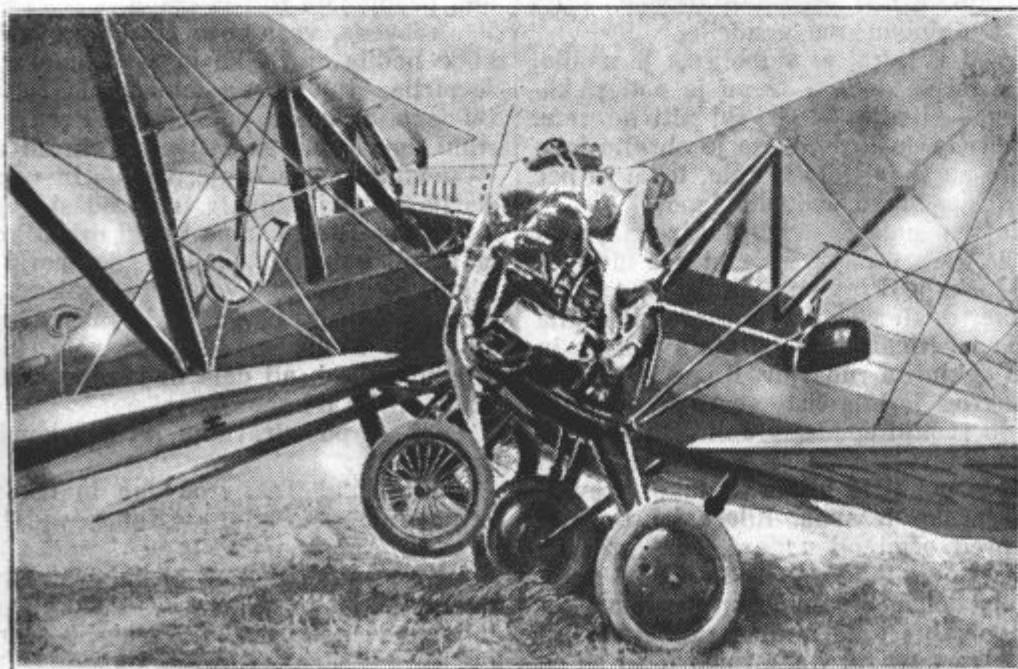
Božični običaji na Ogrskem.

V nekaterih krajih na Ogrskem uprizarjajo še dandanes otroci »betlehemsko igro«. Otroci gredo z jaslami od hiše do hiše in so napravljeni kakor trije kralji, pastirci itd.

Pogled na pristanišče v Alžiru.

Hud vihar je napravil v pristanišču v Alžiru (severna Afrika) ogromno škodo, ker je uničil skoro vse pristaniške naprave. Škodo cenijo ona 50 milj. frankov.

Trčenje dveh letal

Na newyorškem letališču sta nedavno trčili dve letali v trenutku, ko se je eno hotelo dvigniti, a drugo pristati na zemljo. Na sliki se vidi popolnoma razbite motorje. Človeških žrtev ni bilo.

Neboitičnik premikajo.

Slika nam kaže 8 nadstropno poslopje »Indianac« telefonske družbe v mestu Indianapolisu v Ameriki. To poslopje premikajo sedaj na valjih na nov prostor. Čeprav premikanje celih hiš ni v Ameriki nič nenavadnega, vzbuja ta stvar v Indianapolisu le veliko pozornost, ker je to prvi slučaj, da premikajo neboitičnik. Stroški premikanja so proračunjeni na 1.200.000 zlatih mark (1 marka = 14 dinarjev).

Ustanovni sestanek »Kmetijske prosvete«.

V nedeljo, dne 4. januarja 1931. vabimo na ustanovni sestanek pododbora Zveze društev kmetijskih fantov in deklet, ter pododbora »Kmetijske Prosvete«. Imenovani zbor se vrši v prostorih g. Windischerja v Kandiji po prihodu ljubljanskega dop. vlaka okrog 10. ure. Govorili bodo sledeči tovariši: Ivan Pucelj, dr. Riko Fux, Milan Mravljje in dr. Janže Novak.

Odbor.

Voščilo agrarnim interesentom. Zaupnik agrarnih interesentov iz občine Preserje želi srečno novo leto vsem tovarišem naše »Zveze« posebno pa našemu delavnemu in požrtvovalnemu odboru. V začetku novega leta iz srca želimo, da bi nam stal odbor trdno ob strani v težkih in presodnih časih, ko se borimo za kosček zemlje. Ob tej priliki pa gredo prve naše hvaležne misli našemu Najvišjemu zaščitniku Nj. Vel. kralju in njegovi kraljevski vladi. — Gašper Kržič, zaupnik agrarnih interesentov.

Kmetijski koledar za l. 1931 v žepni obliki, trdo v platno vezan, je razen nekaj izvodov popolnoma razprodan. Kdor ga hoče še dobiti, naj si ga takoj naroči, sicer ga ne bo dobil več. — Vse one razprodajalce pa, ki so prejeli koledarje v razprodajo, prosimo, da nam izkupiček čimprej nakažejo, ker moramo poravnati račun tiskarne in knjigovезnice. — Srečno novo leto vsem svojim članom želi Kmetijska Matica.

* * *

Kmetijska Matica. Knjige so razposlane vsem, ki so se na nje naročili. Na razpolago je že nekaj izvodov. Zato naj se vsi oni, ki letošnjih knjig Kmetijske Maticе še nimajo, takoj obrnejo na naslov: Kmetijska Matica v Ljubljani, Kolodvorska ul. 7, ker bodo knjige v najkrajšem času popolnoma pošle. Vsi oni pa, ki so knjige že prejeli, a mogoče računa še niso poravnali, naj to takoj store, najkasneje do 15. januarja 1931, da bo zamogla uprava zaključiti račune in poravnati svoje obveznosti v tiskarni.

Novice

Kraljeve čestitke vojski. »Vojni list« od 23. decembra je objavil naslednjo kraljevo božično čestitko vojski: »Nastopajoče svete prazniku Kristusovega rojstva čestitam vsem oficirjem, vojnim uradnikom, podoficirjem, kaplarjem in redovom drage mi vojske in mornarice z željo, da jih vidim vedno čile in udane pri vršenju svojih dolžnosti do svojega vrhovnega komandanta in do domovine za njen napredek in srečno bodočnost. S takimi željami naj bodo vsakomur srečni prazniki. — Aleksander.«

Nj. Vel. kralj Aleksander I. je blagovolil prevzeti pokroviteljstvo XI. mednarodnega vzorčnega velesejma, ki se vrši v Ljubljani o d. 30. maja do 8. junija 1931.

Vsem našim čitateljem pošilja potom tov. A. Prepeluha »Mednarodni agrarni biro« v Pragi najsrčnejša voščila k novemu letu 1931 z željo, da bi nam prinesel vse, po čemer hrepenimo. — Hvala lepa!

Za pospeševanje poljedelstva. Ministrstvo za poljedelstvo je izdalo okrožnico na vse banske uprave, s katero poziva poljedelske referente pri banskih upravah, da kar najobsežnejše propagirajo moderne delovne metode v poljedelstvu. Oni referenti, ki bodo to delali v kar največjem obsegu, bodo čim prej napredovali in dobe priznanje, oni pa, ki bodo to zanemarjali, bodo poklicani na odgovornost.

V čin rezervnega podporučnika je napredoval med drugimi g. Cvetko Zorko, sin veleposestnika gosp. Florijana Zorkota iz Družinske vasi. Iskreno častitamo!

Sreski kmetijski referent za dravograjski srez uraduje vsako sredo in petek za stranke, ki želijo razna pojasnila in nasvete v kmetijskih zadevah.

»KMETSKI LIST« je edini list, ki piše samo za kmeta! Zato je dolžnost nas vseh, da mu pridobivamo čim več novih naročnikov.

Novi bankovci. Narodna banka bo izdala v promet 21. januarja nove bankovce po 10 in 100 dinarjev, ki so izdelani v novi tiskarni Narodne banke v Begoradu. Novi bankovci se razlikujejo od starih samo po tem, da imajo označbo »Kraljevina Jugoslavija«.

Uredba o planinskih pašnikih. V ministristvu za šume in rudnike so izgotovili uredbo o vodstvu knjig o planinskih pašnikih. Uredba prinaša navodila za varstvo planinskih pašnikov. Ker je uredba definitivno sestavljena, je bila predložena pristojnim ministristvom v izjavo.

Poziv lastnikom vlog pri bivši Poštni hranilnici v Budimpešti. Uprava Poštne hranilnice ponovno poziva lastnike hranilnih in čekovnih vlog, naj prijavijo svoje terjatve, če tega še niso naredili, po upravi Poštne hranilnice v Beogradu. Zadnji rok prijave je 1. februar 1931.

Beograd je dobil starokatoliško cerkev. Že pred dvema leti so ustanovili pripadniki starokatoliške cerkve svojo župo, ki šteje sedaj okrog 400. Te dni so dobili starokatoliški tudi svoj hram v dosedanji pravoslavni kapeli.

V Slatini Radeneih je umrla ga. Jožica Zemljičeva v visoki starosti 81 let. Pokojna gospa je bila mati župana g. Jakoba Zemljiča. N. v. m. p. Prizadeti rodbini naše sožalje ob izgubi plemenite mame.

Smrtna nesreča. Pri dovažanju materija la za nasip od povodnji odnešene ceste pri Fužinah v občini Osetici v Poljanski dolini se je smrtno ponesrečil delavec Derenik iz Hotovelj. Ponesrečeni delavec zapušča ženo in štiri nepreskrbljene otroke.

Rudarska nesreča v Trbovljah. V četrtek 26. decembra je zasula ogromna plast premoga v Trbovljah tri rudarje, ko so se nahajali na delu. Eden od rudarjev, Cerjak Anton, je bil takoj mrtev, težko ranjen je bil Ivan Pusovnik, tretji se je pa k sreči rešil brez poškodb.

Zločin, kakršnega še ne pomni naša zgodovina. V Gornji Radgoni so našli umorjeno in hudo razmesarjeno v njeni kajži 70-letno prevžitkarico Nežo Kavčič. Po kratkem zasledovanju so prišli orožniki zločincu na sled v osebi — 10-letnega otroka, nezakonskega Maksa Ploja. Otrok je zločin takoj priznal in povedal, da je starko ubil radi njegovega denarja. Potoček jo je s sekuro, nato pa pobral nekaj dinarjev, ki jih je imela prevžitkarica pristradane, ter si kupil rožičev in fig.

Samomor slavnega češkega skladatelja. Slavni češki skladatelj Oskar Nedbal je prišel pred božičnimi prazniki v Zagreb, kjer je dirigiral več koncertov zagrebske Filharmonije. V srebo pred Božičem pa je skladatelj skočil skozi okno II. nadstropja zagrebskega gledališča in obležal mrtev na tleh. Vzrok samomora je bilo baje slabo gmotno stanje skladatelja.

Koliko proizvaja ljubljanska tobačna tovarna? Monopolska uprava je objavila te dni zaključne račune za leto 1927/28 in 1928/29. Iz teh podatkov sledi, da je ljubljanska tobačna tovarna v zadnjem poslovnem letu predelala 1,8 milijona kg križanega tobaka za pipo in cigarete, nadalje 1 milijardo cigaret, 21 milijonov cigar, 180 tisoč kg tobaka za zvečenje, 18.000 kg tobaka za noslanje in 60.000 kg tobačnega ekstrakta, ki se izvažajo večinoma v inozemstvo. Višek tobaka, ki se pridela pri nas, se izvažajo v Češkoslovaško in Poljsko, v zadnjem času pa tudi v Belgijo, holandsko in Nemčijo. V poročilu monopolske uprave se pravi, da je ljubljanska tobačna tovarna dosegla najlepše uspehe.

Bogove sta kradla. V Cerknici so orožniki aretirali dva možakarja, doma tam doli nekje od Novega Sada, ki sta imela na hrbtih nenavadne tovore. Vsak je imel povezanih več lesenih bogov. Orožniki so dognali, da sta podjetna možakarja snemala s križev ob cestah bogove, jih popravljala in prenovila ter hotela z njimi kupčevati. Stvar se je pa obrnila drugače in možakarja sta romala v zapor.

Podlistek

Valeska pl. Bethusy-Huc — I. Albrecht:

Romarji.

(Konec.)

»Ž njimi pojdem!« je dejala Lenka. Smejali so se ji zavoljo skvečenih nog. Končno jo je pa le vzel usmiljeni kmet v koš na voz in jo peljal s seboj do malega mesta ob vznožju romarske gore.

»Zdaj moraš pač sama gledati na to, kako prideš dalje,« ji je dejal tamkaj. Ona je prikimala. In je res prišla dalje, počasi, toda vztrajno. Po kolenih in rokah se je priplazila po kameniti poti do romarske cerkve v Porembi. Tam je sedla kraj poti in je čakala. Bilo je že veliko romarjev tam, a rudarjev in deklet v belih prazniških oblekah še ni bilo. Končno so prišli in Lenka je za hip pozabila svojih bolnih nog in se je vzravnila, da bi bolje videla. Tedaj pa je zastokala od bolečine in se je zgrudila na kolena. Zdaj se je vila in sukala sem in tja, da bi skozi ljudi lahko videla rudarje. Končno je vedela: Andreja ni med njimi.

Pater je začel pridigati, v Lenkinih ušesih pa so vedno zvenele samo besede, ki jih je bila slišala v minulem letu na tem kraju.

»Najboljše vsakemu in vsaki daje Marija. Najboljše, najboljše — o sveta Mati božja,

kaj pa je neki zdaj zame najboljšega?« je kričalo v Lenkinem srcu.

»Sveta Mati božja, zgolj enkrat samkrat bi ga rada še videla,« je molila Lenka, »sveta Mati božja, če je zame sploh še kaj dobrega mogoče, potlej je to!«

In ko se je zdaj ozrla tjakaj k Mariji, ji je bilo, kakor da svete oči gledajo nanjo, vprav nanjo, izmed vseh teh tisočev. Tako se je v Lenkinem srcu pomirilo.

»Res, ti veš, kaj je najboljše,« je molila, »nekoč si mi že dala, a se mi je potlej skazilo. Sneg — ljudje — oh, saj niti ne vem, kako je prišlo do tega, da se je obrnilo tako na zlo, ko pa si mi bila ti dala, tedaj je pač bilo tako lepo, tako čudovito lepo!«

Tedaj so rudarji dvignili kip in so ga odnesli na goro. Zdaj Lenka ni več mogla ž njimi. Sedela je kraj pota in je gledala za sprevodom, dokler je bilo mogoče. Pozabila je, kje da je. Njena duša je bila s podobo in s tropom deklet in rudarjev. Ko se je končno ozrla naokrog, je bila čisto sama na polju, le zvonovi so zvonili spodaj v dolini in tam gori v samostanu. Začela je lezti nazaj proti mestu, toda pot ji je bila zdaj tako težavna, tako strašansko težavna. Rdeče iskre so ji plesale pred očmi od napora, zdaj pa zdaj je morala poležati, da je spet zbrala moči. Pot je bila dolga. Slednjič je vzlic temu dospela do gostilne pred mestom. Morala je biti zelo dolgo na poti; kajti romarji so se že posamič vračali. Med njimi je bil nek rudar. Ko ga je Lenka, ki je bila zasopla obležala pred vrati kraj praga, zagledala, si je opomogla. Pogledala ga je tako proseče, da je mož segel v žep in ji hotel dati vbogajme.

»Ne, ne,« je hropla, »ne tega, samo povejte mi, če morete, kaj se je zgodilo z Andrejem Zorkom in zakaj ga ni bilo pri procesiji?«

»Andrej Zorka?« je ponovil rudar. »No, kaj meniš tistega, ki se je bil spomlad oženil? Misliš tistega?«

»Oženil?« je ponovila Lenka in je pri tem prebledela tik do usten.

»Seveda, voznikovo Marijo je vzel, tisto, ki je hodila na Saško in se je tako do čuda ščepirila. Kaj me pa tako gledaš? Če ti je žal tega, si lahko potolažena! Pred štirinajstimi dnevi smo ga mrtvega prinesli iz rova — nevihta in treskanje, veš — in voznikova Marija je zdaj vdova! In je odšel.

Ko se je zvečer po Lenki oziral kmet, ki jo je bil pripeljal semkaj, je moral dolgo iskati. Končno jo je našel stegneno za grmom španskega bezga, ki je rasel blizu vežnih vrat. Mislil je, da je zaspala, in jo je krepko stresel, ali dala ni nikakega življenjskega znaka od sebe.

Šli so po zdravnika, ki je skomignil z rameni, češ:

»Ni čuda! Tak vroč dan in tak napor, pa tako slabotno telo! — Kap, seveda! Ljudje so le prenespametni!«

Z nežnim izrazom pokojnega miru na bledem, mlademu obrazu je ležala rajna in izdalje je zvenela pesem vračajočih se romarjev:

»Zdrava Marija —
Skrb nam odvzameš,
daješ najboljše nam, dobra nam si,
daješ najboljše nam in nas še v milosti
sama sprejemaš!«

Po nesreči se je ustrelil. Na sveti večer so obhajali v rodbini tovarnarja Kvače v Celju božičnico. Že pozno ponoči je hotel oddati tovarnar Kvača par streliv iz revolverja. Najprej je revolver izpraznil, da se prepriča, kako funkcionira. Naboj je postavil na mizo, nato pa prazen revolver nastavil na sence in v šali dejal: »Sedaj se bom pa ustrelil.« Počil je strel in tovarnar se je mrtev zgrudil na tla. V revolverju je ostal še en naboj, katerega nesrečni Kvač ni opazil.

Znižanje uradniških plač tudi v Bolgariji. Bolgarska vlada je odobrila zakonski načrt, po katerem se bodo z novim letom vsem državnim uslužbencem in vpokojencem znižale plače za 10%.

Velik meteor padel na zemljo. Na sveti večer je padel na zemljo v bližini ameriškega mesta Boise ogromen nebesni kamen in se zaril več metrov globoko v zemljo. Svetlobna moč »zvezde« je bila tako močna, da je bilo na 100 km daljave razsvetljeno kakor podnevu. Padec nebesnega telesa je povzročil v okolici močan potres. Ljudje so se sprva zelo prestrašili, drugi dan so pa kar v procesijah romali, da si ogledajo nebeško čudo.

13-letna ponarejevalka bankovcev. V avstrijski vasi Zell so prišli na sled dobro izdelanim bankovcem po 50 šilingov, ki jih je razpečevala kmetica Terezija Irendorfer. Pri preiskavi so dognali, da je ponarejevalka bankovcev njena 13-letna sestra, učenka meščanske šole. Ker je bila zločinka še premлада, je niso mogli obsoditi, pač pa so zaprli njeno sestro Terezijo, ki je bankovce razpečevala.

Celo družino je pomoril v italijanski vasi Salsomaggiore nepoznani zločinec. Priklatil se je zvečer, ko je cela družina posestnika Luigi Moronija sedela okrog mize, v hišo ter jih pričel kar zaporedoma streljati. Ko je več nedolžnih žrtev ležalo po tleh v mlakah krvi, je zločinec pobegnil. Smatrajo, da je storil strahovito dejanje nekdo iz maščevanja.

100 ljudi prosi za mesto krvnika. Na Čehoslovaškem je bil te dni odpuščen iz državne službe dosedanji rabelj radi nekih prestopkov. Ministrstvo je izpraznjeno mesto razpisalo. Do sedaj se je prijavilo nad sto prosilcev, med njimi tudi taki, ki so končali visoke šole. Verjetno je, da je toliko in takih prosilcev vsled borbe za kruh in ne radi lepote poklica.

Omejitev proizvodnje briljantov. Znano je, da se skoro večina proizvodnje briljantov izvršuje na Nizozemskem, kjer so ustanovljene velike brusilnice za dijamante. Briljanti so namreč brušeni dijamanti. Društvo, čigar last so imenovane brusilnice, je te dni sklenilo, omejiti proizvodnjo briljantov za polovico, da bi jim obdržali dosedanje ceno.

Demonstracije brezposelnih v Nemčiji. Po vseh večjih mestih Nemčije so priredili za božične praznike brezposelni delavci demonstracije. V Berlinu so brezposelni opletnili več trgovin. Policija je seveda povsod vzpostavila mir, potem ko je najhujše voditelje aretirala.

V Nemčiji 4 milijone brezposelnih. Po poročilu statističnega urada je bilo v Nemčiji 15. decembra 3.997.000 brezposelnih. Njihovo število je naraslo od novembra za 287.000.

Srečo v nesreči je imel španski letalec Franko, ki je po porazu revolucionarnih čet pobegnil v inozemstvo, med tem je pa doma zadel na srečko državne loterije dva milijona frankov. Če mu jih bo pa vlada, proti kateri se je boril, dobiček izplačala, je pa drugo vprašanje.

Mesto banovinskega cestarja oddaja banska uprava Dravske banovine, in sicer za progo na banovinski cesti Dravograd-Slovenjgradec-Velenje-Šoštanj-Letuš-Sv. Peter v Sa-

vinski dolini od km 59 do km 63. Prosilci ne smejo biti mlajši od 23 let in ne starejši od 30 let. Prošnje je vložiti najkasneje do 15. januarja na banski upravi v Ljubljani.

Brezposelnost narašča tudi v Franciji. Edina srečna država, ki ni trepetala od skrbi brezposelnosti, je bila do sedaj Francoska. Toda tudi njej ni bilo prizanešeno in gospodarska kriza je pričela butati tudi ob njeno zidovje ter spravlja ob delo tisoče rok. Ministrstvo za delo je izdalo te dni razglas, v katerem sporoča, da bo zaradi naraščajoče brezposelnosti moralo omejiti priseljevanje inozemskih delavcev v Francijo.

Sovjetska vlada zaprla japonsko banko. Moskovski dopisni urad »Tas« poroča: Finančna uprava za Daljni Vzhod v Vladivostoku je na podlagi poročila komisarijata za finance zaprla tamkajšnjo japonsko banko, ker se je banka bavila z deviznimi operacijami, ne meče se za sovjetske zakone, ker je dalje prodajala červonce ne glede na uradni tečaj.

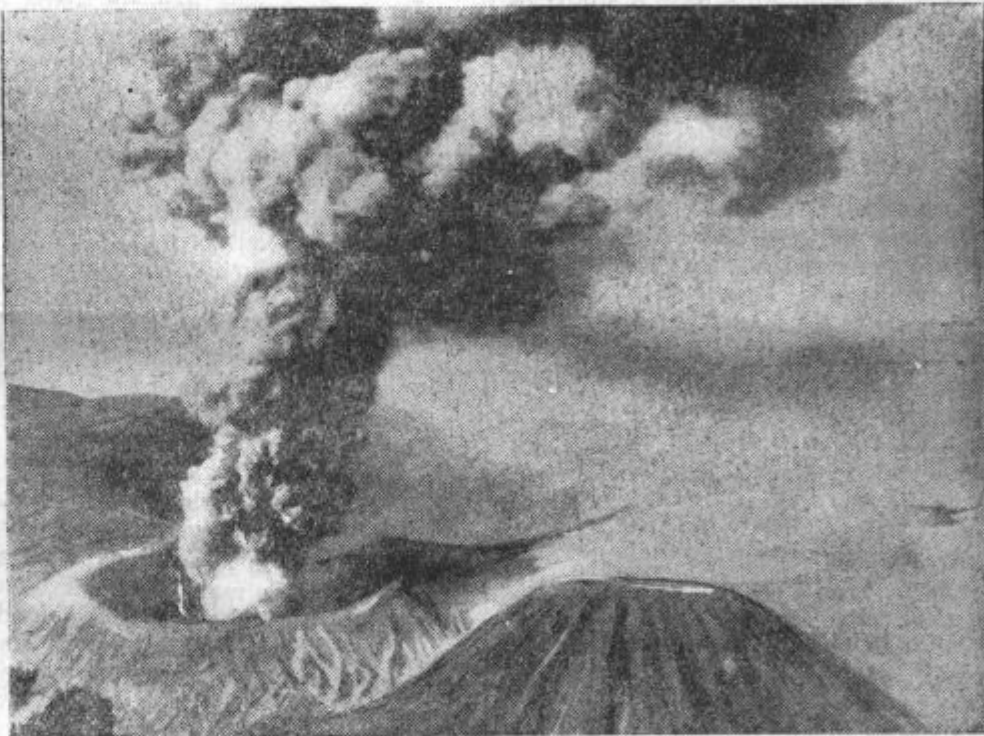
981 bančnih polomov v Ameriki! V mesecih januar-november 1930 je propadlo v U. S. A. 981 bank; samo v novembru je znašalo število insolventov 236. Depozita vseh teh bank so izkazana z okrog dve milijardi dolarjev. Sodišča postopajo proti bankirjem, ki so

osumljeni krivde, zelo strogo. Sodišče v Washingtonu je obsodilo nekega bankirja na 14 let ječe, njegova dva vodilna uradnika pa na 4 in 9 let.

Nesreča z božičnim drevescem. V Witingu v državi Indiana je praznovalo sveti večer sedem delavcev Poljakov okrog božičnega drevesca na svojem stanovanju. Božično drevo se je nenadoma vžgalo in ogenj se je s tako naglico razširil po vsem stanovanju, da se nihče ni mogel rešiti. Vseh sedem delavcev je v stanovanju zgorelo in drugi dan so našli le še njihova zgorela trupla.

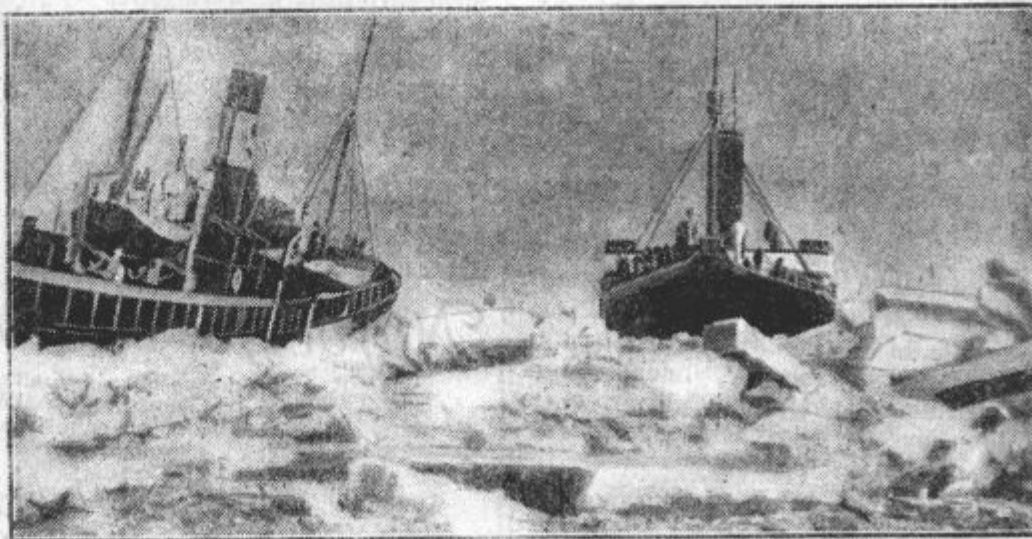
Potres v Argentini. Na božični večer je strahovit potres popolnoma porušil mesto La Poma v Argentini in več okolišnih krajev. Listi poročajo, da je potresna katastrofa zahtevala več sto človeških žrtev.

Strupena megla se zopet pojavlja. Strupena megla, ki je začetkom decembra sejala smrt po nekaterih krajih Belgije, se je te dni zopet pojavila v okolici Tilleurja in Flemalla. Veliko oseb je od nje obolelo in več od njih umrlo. Vladna komisija še vedno raziskuje tajinstvenost smrtonosne megle. Nekateri so mnenja, da izhajajo strupni plini iz kemičnih tovarn, drugi pa trdijo, da se je pojavila bubonska kuga.

Delovanje ognjenika na Javi

Na otoku Javi je nedavno začel delovati ognjenik Merapi; lava je zalila 8 vasi in pokončala je 800 ljudi. Sedaj je začel delovati še ognjenik Dromo, ki nam ga kaže slika. — Na desni strani vidimo vrh ugaslega ognjenika.

Zima na Finskem

Mal parnik, ki ga je zajel led od vseh strani, poskuša rešiti iz njegovega neprijetnega položaja z rušilcem ledu.

Ivan Albrecht:

Da le rod ostane...

Strnenovim je vojna ugrabila vseh četrto krepkih sinov. Dva sta padla na bojišču, tretji je izginil daleč nekje v Rusiji in ne more še danes nihče reči, ali je živ ali mrtev, četrti pa se je vrnil. Ali Janez, ki je prišel od vojakov, ni bil niti senca tistega, ki je nekdanj odhajal na vojsko. Strnen je dejal, da je prišel sin »od vojakov«, v resnici pa je pritaloval od nekod iz Sibirije. Preromal je daljni Kitaj, taval po raznih kolonijah in končno po mnogih dogodivščinah in tisočerm trpljenju prišel v Francijo, od koder so mu pomagali domov.

Jo, kakšno je bilo to svidenje čez dolgih petnajst let! Niti oče niti mati nista mogla verjeti, da je brazgotinasti sivolasec, ki je kakor strah iz teme planil v hišo, res njun sin. Vse je bilo tuje in neznano na njem. Ko je govoril, ga niti na pol niso razumeli in je mati Katra jela celo misliti, da je prišlec popoten siromak, ki se mu je zmedlo. Toplo se je spomnila svojih štirih sinov. Morda je kateri res še živ in tava kdo ve kje in kod po svetu in tako išče doma, kakor ta revež. Gorke solze so silile materi na lica in je začela s popotnim govoriti bolj prijazno. In glej! Materine solze so čudovito sprale s sinovega spomina prah petnajstih let! Jezik je postajal spet domač in brazdasti popotnik je začel spraševati po stari materi, po dedu Andreju in po bratih, mati Katra pa je hipoma kriknila in skrila prišleca v svoj objem.

»Janez, Janez, moj otrok!«

Oče Strnen si je mel oči in se mu je zdelo vse kakor čudovite sanje. Nosil je na mizo dobrot; kar si je le mogel misliti, da bi prijal popotnemu, vse je prinesel. In mati in dekla sta kuhali in cvrli, a Janez se je zdel sam sebi kakor v paradizu. Bolj in bolj se mu je gladil jezik, ko je pravil o težavah v ujetništvu, o tavanju po Sibiriji, o strašnih zimah in volkovih, o revoluciji in o zlatokopih, moj Bog, koliko je vedel povedati. Kakor zamaknjeni so ga poslušali domači in sosedje. Zdaj je stala pred njimi hiša ruskega mušika, zdaj zasnežena stepa, potlej spet dom kitajskega trgovca, ki je bil še lani siromašen krošnjar, a se letos že vriva med premožne trgovce. Janez je pričaral daljna mesta, kjer se srečavajo raznopolti ljudje, kjer se širi razkošje in beda in uživajo rdeči in črni in beli v kadilnicah mamljivega opija namišljene sladkosti, da bi laglje pozabili grenkobo vsakdanje resničnosti. Konca ne kraja ni bilo, toliko je vedel povedati, nazadnje pa se je stisnil k materi in je zardel kakor otrok.

»Kaj pa Lenka? Ali je omožena?«

Vprašal je tako sladko in tako plaho, da bi ga bila mati Katra najrajši objela. Petnajst let! Toliko je prestal in toliko doživel, pa še ni pozabil!

Šepetaje mu je pravila mati, kako je bilo. Lenka je povila dete in jokala, otrok pa je kmalu odšel med krilatce.

Janeza je ščemelo v očeh, a je bil moški in je poslušal, ne da bi bil trenil.

Doma so ji seveda zamerili, je pravila mati, a Lenka je čakala in čakala. Počasi so ljudje pozabili in ta in oni se je že oglasil, toda Lenka ni marala nič slišati.

»Kasneje bi mi lahko očital Janeza in otroka,« je zavrnila vsakogar. »Imela sem ga rada in ga imam še, naj bo živ ali mrtev. Če mi ni dano živeti z njim, ostanem rajši sama.«

Ko je Janez to slišal, se je začel tresti po vsem životu. Bliskoma je spreminjal barve, zdaj ga je kuhala vročina, zdaj tresel mraz, ko je prosil mater:

»Ali bi poslali po Lenko?«

In kakor bi mu umrla beseda, je bil, dokler ni zagledal dekleta.

Kakor dva, ki bi vstala od mrtvih, sta se pogledala. Lenka ni bila več tisti rdeči cvet, ampak zrela žena blizu štiridesetih, a Janez s pepelom posut okostnjak, vzlic temu sta si segla v roke in se vedla kakor dvoje mladih zaljubljenec. In toliko sta si imela povedati, toliko, da ni bilo mogoče nič več govoriti niti z Janezom niti z Lenko.

Ko so peli božični zvonovi, je Lenkin oče drage volje pristal na njuno zaroko. Še primaknil je k doti in je bil ponosen na hčer in na zeta. Takega zlepa nima kdo! je dejal. Petnajst let hodi po svetu in petnajst let misli samo na eno dekle! Tako krepko je segel Janezu v roko, kakor bi mu hotel k hčerini doti namakniti še vse svoje zdravje in moč. Janeza je kar zabolelo, a vesel je le bil, da ga tast tako pozdravlja. Sanjal je o sreči, ki jo je čakal petnajst let.

Pred pustom je bila poroka in na svatbi je bila zbrana domala vsa fara. Vsak je hotel biti nenavadnemu paru v rodu. Dolgih štirinajst dni pred ženitnino je mati Katra naročala sinu:

»Tega in tega, pa tega in tega — in še tega in onega moraš vabiti, da ne bo zamere.«

Janez je res vabil in vabil in se je nabralo parov več od sto. Vsi so tekmovali med seboj, kdo se bo bolj odrezal, in so še mesec po Janezovi poroki govorili samo o ženinu in nevesti in o razkošni ženitnini.

Janez in Lenka sta med tem živela čisto svoje blaženo življenje. V teh poznih dneh obujena mladost ju je delala vedra in vesela. Mati Katra je pač sto in sto krat povedala, da si boljše snahe ne bi bila mogla želeti, in oče Strnen je dejal, da ženske, kakršna je Lenka, ni več pod soncem.

Janez sam je bil tih in zadovoljen, toda sušil se je kakor spodrezano deblo. Oči so se mu bolj in bolj vdirale.

Lenka ga je negovala in pazila nanj, toda zdelo se ji je, kakor da ji kopni v rokah. In v sladki opoj pozne sreče je kanila grenka kaplja. Za njo druga, tretja in dan za dnem nova.

Mati Katra in oče Strnen sta komaj čakala, kdaj pride zibelka do veljave. Ko je končno Lenka tašči priznala, da ne upa zaman, da je bila mati Katra tako vesela, da ni niti opazila, kako sin gineva in dogoreva. Ko pa je po veliki noči bilo vse najbolj veselo in se je hitelo odevati v cvetje in zelenje, se je Janez utrudil in legel. Videl je svoj sen izpolnjen in si ni želel ničesar več.

Lenka je kakor angel varuh čuvala ob njegovi postelji, oče Strnen je pripeljal zdravnika, mati je stregla in trepetala v strahu za sina, Janez pa je bil tako truden, da se je samo nasmehnil in se za veke umiril.

Žalost, ki je po njegovem pogrebu ovila Strnenovo hišo, je bila trpkejša od vseh prejšnjih. Vse rane, kar jih je bila zasekala vojna in ki so bile že zaceljene, so se odprle, le en sam up je kakor lučka neznačajne svečke brlel v to temo: dete, ki ga je pričakovala Lenka.

Poletje je bilo dolgo, jesen pusta, mati Katra pa je le venomer svarila Lenko, naj se pazi, da ne dela pretežko in naj nikar pre-

Največjo izbiro

kuhinjske posode, in to aluminijaste, železne in emajlirane, različnih kvalitete in barv, po najnižji ceni, nudi trdka z železnino

Stanko Florjančič

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 35

Mogoče ste tudi Vi med tistimi, ki Vas moramo ponovno prositi, da nam zanesljivo sporočite vse naslove Vaših sosedov, katerim želite, da se pošlje »Kmetijski list« na ogled. V to svrhu smo Vam priložili v številki 49 potrebno dopisnico. Skrbite tudi Vi po svoji moči kot star naročnik, da se v prihodnjem letu število naših naročnikov podvoji.

več ne žaluje. Dasi je bila sama potrta, se je premagovala in tolažila snaho.

»Da nam vsaj rod ostane!« je toplo prosila in čakala.

V jaslicah so gorele svečke, ko je Lenka obnemogla, pred jutranjim svitom pa je pozdravil Stvarnika nov zemljan. Lenka ga je gledala s solzami in smehljajem. Trdno je upala, da ga gleda tu Janez iz nebeskih višav. V medlem polsnu je čutila njegov objem in čula njegov glas:

»Le pazi nanj, da vsaj rod ostane!«

In kakor v bajki se je pretrgala tema žalosti v Prosenovi hiši in ga ni bilo v fari, ki bi bolj hvaležno molil tiste praznike, nego stara dva Prosenova.

»Da nam le rod ostane!« Ohrani in varuj nam malega, ki ni sam mal in neznačen prišel na to noč na svet.«

Jutrnica je gledala srečo, ki je toplo cvetela v skromni kmetijski sobi. In Bog sam se je prijazno nasmehnil, ko je ukazal zvezdam, naj zamiže. Ej, tudi njemu so ugajale nedolžno-svetle očke malega zemljana, ki bo pomagal vzdržati Prosenov rod.

Kmetovalci, podeželski trgovci in obrtniki!

Kadar naročate kakršnekoli vrste tiskovine za občinske urade, zadruge ali društva, se obrnite zanesljivo glede cen in solidne postrežbe na

TISKARNA »MERKUR«
LJUBLJANA, GREGORČIČEVA ULICA 23.

Tedenski koledar.

- 6. januarja, torek: Sv. 3 kralji.
- 7. januarja, sredo: Valentin.
- 8. januarja, četrtek: Severin.
- 9. januarja, petek: Julijan.
- 10. januarja, sobota: Pavel p.

Sejmi.

- 4. januarja: Domžale.
- 5. januarja: Konjice.
- 6. januarja: Kostel pri Kočevju.
- 7. januarja: Krško, Šmartno pri Litiji.
- 10. januarja: Zalog.

Valute.

Dati moramo za:

- 1 nemško marko Din 13.45,
- 1 švicarski frank Din 10.94,
- 1 avstrijski šiling Din 7.96,
- 1 ameriški dolar Din 56.30,
- 1 francoski frank Din 2.22,
- 1 italijansko liro Din 2.96.

Pri slabem počutju je naravna »Franz-Josef«-grenčica prijetno učinkujoče domače sredstvo, ki se z njim znatno zmanjšajo težkoče in češče zanesljivo koristijo že male količine. Dopisi ženskih zdravnikov hvalijo soglasno pravilo učinkovanje »Franz-Josef«-vode, ki je posebno izborna za nežni ustroj ženskega telesa. »Franz-Josef«-grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Dober in zvest naročnik poravnava svojo naročnino najraje takoj ob novem letu. Če še niste, storite tudi Vi tako. Uprava lista Vam bo za to hvaležna! Položnice v letu 1914 smo priložili vsem starim kakor tudi vsem novim naročnikom v štev. 50 »Kmetškega lista«.

Gospodarstvo

Sadjarska in vrtnarska podružnica za Maribor in okolico ima svoj redni občni zbor v torek, dne 6. januarja 1931 ob pol 10. uri na vinarski in sadjarski šole v Mariboru. Ob tej priliki bo predaval ravnatelj Priol o gnojenju sadnega drevja in se bo predvajal film o gnojenju kulturnih rastlin. Vabljeni so člani in nečlani k čim obilnejši udeležbi.

Perutninarški tečaj. Dne 20. t. m. so se zbrali perutninarji k zaključku tečaja. V mestni klavnicji je bilo navzočih nad 140 tečajnikov, kjer se je razkazovalo klanje perutnine, in sicer po francoskem načinu, primerno za eksport. G. Hedžet iz Šiške je praktično tolmačil to delo. G. dr. Kunc je lepo opisal ameriški način klanja. Za tem sta gospa Černetova in g. Seher demonstrirala praktično kapunjenje na starejših petelinih. Na to se je vršil ogled klavniških naprav pod vodstvom g. dr. Kunca. Popoldne ob 14. uri je bilo nadaljevanje predavanj v dvorani Delavske zbornice. Prva je predavala g. Černetova o valjenju, konserviranju jaje itd. Na to je predaval kmetijski referent g. Malasek iz Novega mesta o krmljenju razne perutnine. Oboje predavanj je bilo zelo praktične narave, s katerima so bili tečajniki zelo zadovoljni. Zaključno predavanje je pa imel g. Zupanc iz Maribora. V zbranih in poljudnih besedah je predavatelj podal najvažnejše iz vsega perutninarstva. Zaključujoč svoje izvajanje z vzklikom »kiriki«, so tečajniki bili tedaj izredno animirani. Ta tečaj bo vzgojevalno vplival na razvoj perutninarstva, zlasti na deželi. Ko se je zahvalil tajnik Kmetijske družbe g. Kafol banski upravi za podporo, ki je omogočila prireditev tečaja, in predsednik odseka g. Seher vsem predavateljem za zares izbrana in poučna predavanja, so se tečajniki ob sedemnajstih razšli.

XI. dražba kož divjadi se vrši dne 26. januarja 1931 na velesejmu v Ljubljani. Kdor hoče svoj lovski plen ugodno prodati, naj pošlje svoje kože čimprej na »Divjo kožo«, Ljubljana-velesejem, kjer se dobe tudi vsa pojasnila brezplačno.

Ljubljanske članice Kmetijske Matice prosimo, da dvignejo svoje knjige v poslovnem lokalu Kmetijske Matice v Kolodvorski ulici števil. 7.

Srečno in veselo Novo leto

želi vsem svojim cenj. gostom
kakor odjemalcem vina

FRANC GRAD

gostilna in zaloga vina
Zgornji Kašelj

Srečno in veselo Novo leto

želi

konfekcijska industrija

Josip Ivančič

Ljubljana

Selenburgova ulica 1 - Dunajska cesta 7

Srečno in veselo Novo leto

želi vsem svojim cenj. gostom
kakor odjemalcem vina

FERDO VODE

gostilna in zaloga vina
Komenda

Srečno in veselo

1931

Novo leto

želi

vsem svojim klijentom

Tiskarna „Merkur“

Gregorčičeva ul. 23 Ljubljana

Vitel (gepl)

malo rabljen, po ugodni ceni prodam

FRANC JUVAN, Olševk 24

pošta Predvor.

Edino »Kmetški list« zagovarja koristi agrarnih interesentov. Zato mora biti njegov naročnik vsak agrarni interesent.

Izšla je Blasnikova VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1931,
ki ima 365 dni.

»VELIKA PRATIKA« je najstarejši slovenski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obračunan.

V »Veliki Pratici« najdeš vse, kar človek potrebuje vsak dan: Katoliški koledar s nebesnimi, solničnimi, luninimi, vremenskimi in dnevnimi znamenji; — solnce in lune mrke; — lune spremembe; — koledar za pravoslavne in protestante; — poštne določbe za Jugoslavijo; — lestvice za kolke na menice, pobotalce, kupne pogodbe in račune; — konsulate tujih držav v Ljubljani in Zagrebu; — vse sejme na Kranjskem, Koroškem, Štajerskem, Prekmurju, Medžimurju in v Julijski Benečiji; — pregled o koncu brejosti živali; — tabelo hektarov v oralih; — popis vseh važnih domačih in tujih dogodkov v preteklem letu; — tabele za računanje obresti; — življenjepise važnih in odličnih oseb s slikami; — oznanila predmetov, ki jih rabita kmetovalec in žena v hiši.

Cena 5 din.

»VELIKA PRATIKA« se dobi v vsen večjih trgovinah in se lanko naroči tudi oismeno pri založniku:

tiskarni

J. Blasnika nasl. d. d.

v Ljubljani. 619

Kovači!

Najboljši trdi in mehki koks
in kovaški premog

Vam nudi

Družba „ILIRIJA“ - Ljubljana
Dunajska cesta 46. Telefon 28-20

Mlinsko garnituro

obstoječo iz treh kamnov, skoraj novo,
po ugodni ceni prodam

JOSIP BENČIČ, Jevnica 36
pošta Kresnice

Gospodarji!

APNENIM DUŠIKOM

Ta tvornica proizvaja istotako mešano umetno gnojilo »NITROFOSKAL - RUŠE«, katero sestoji iz apnenega dušika, superfosfata in kalijeve soli. Kdor z Nitrofoskalom gnoji, gnoji istočasno z dušikom, fosforom, kalijem in apnom ter si prihrani večkratno trošenje umetnih gnojil. — Stalna zaloga pri

TVORNIKA ZA DUŠIK d. d. RUŠE v Rušah pri Mariboru.

najfinjšim, najuspešnejšim in učinkovitim dušičnim gnojilom! Kdor gnoji z apnenim dušikom, gnoji istočasno z dušikom in apnom. — Informacije o uporabi in množini, rentabilnosti, kakor tudi o nabavnih pogojih, cenah, skladiščih in uspehih apnenega dušika daje

EKONOMU, Ljubljana, Kolodvorska ulica 7.

Gnojite z

Najboljše kupite za Novo leto!

Nogavice, damske in moške rokavice, damsko in moško perilo Bengerjevo, puloverje, telovnike (vestje) žepne robce, kravate, ovratnike, srajce, šifone, glote, čipke, vezanine, gumba, DMC prešice, ročne torbice, aktovke, dežnike, športne ter toaletne potrebščine le pri

JOSIP PETELINC - Ljubljana

blizu Prečernovega spomenika, ob vodi

ČEŠKA INDUSTRIJALNA BANKA

PODRUŽNICA V LJUBLJANI

MARIJIN TRG 5

CENTRALA V PRAGI, ČSR.

Vplačana delniška glavnica in rezervni fond KČ 309.000.000.-.

60 podružnic in ekspozitur.

Izvršuje bančne posle vseh vrst in sprejema vloge na knjižice in tekoče račune.

Telegrami: Indusbanka.

Telefon Interurb. 21-04.

Srečno in veselo novo leto

želi vsem svojim cenjenim gostom
kakor tudi vsem odjemalcem vina

IVAN GRAD

gostilna in zaloga vina
Beričevo

Srečno novo leto

želim vsem svojim cenjenim
gostom kakor odjemalcem vina

IVAN PEČNIKAR

gostilna in zaloga vina
Sv. Jakob ob Savi

Srečno novo leto 1931

želi vsem cenjenim gostom

H. TOMEČ

Kolodvorska restavracija, Ljubljana
Glavni kolodvor

Srečno novo leto želi vsem svojim
cenjenim odjemalcem trvdka

JOŠKO VEBER

trgovina z lesom in meš. blagom
Škofja Loka (kolodvor)
Telefon 9

Srečno novo leto želi

ERNEST MARINC

nakup kostonjevega in tanin-
skega lesa
Celje, Zrinjskega 4 — Tel. 136

Srečno in veselo novo leto 1931

želi vsem svojim odjemalcem in prijateljem

Medič-Zankl

tovarna olja, firneža, lakov in barv, dr. z o. z.
lastnik **FRANJO MEDIČ**
Ljubljana-Medvode, Maribor, Novi Sad

Srečno in veselo novo leto

želi vsem svojim cenj. gostom

REZI ZALAZNIK

gostilničarka pri 6-ici
Ljubljana, Dunajska c. 8

Srečno novo leto 1931!

Dežniki

L Mikuš, Ljubljana

Mestni trg št. 15 — Ustanovljeno leta 1839
Na malo — Na veliko

Srečno in veselo novo leto 1931

želi cenjenim odjemalcem in se pripo-
roča za nadaljnjo naklonjenost trvdka

KARL PRELOG

trgovina volne, bom-
baža in galanterije

Na debelo: Gosposka ulica 3
Na drobno: Stari trg 12, Židovska ulica 4

Srečno novo leto

želi svojim cenj. gostom

GOSTILNA TRATNIK

Ljubljana, Sv. Petra cesta 25

Srečno novo leto

želi vsem cenjenim naročni-
kom in odjemalcem trvdka

KARL JELOVŠEK

opekarna in parna žaga
Vrhnika

Elektrovaljčni mlin „Trata“

želi vsem

srečno in veselo novo leto!

Srečno novo leto!

J. BLASNIKA NASL.

univerzitetna tiskarna, litografija
in kartonaža d. d., Ljubljana

Srečno novo leto želi

ANTON HAFNER

restavracija, Škofja Loka, kolodvor
ter se cenj. občinstvu priporoča

SREČNO NOVO LETO

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

IGNAC TOMČ

eksport dež. pridelkov in
lesa ter vinska trgovina
MORAVČE (SLOVENIJA)

Veselo novo leto

želi vsem svojim cenj. odjemalcem

JOSIP URAN, trgovec

Ljubljana, Mestni trg 11

Veselo in srečno novo leto

želi vsem svojim gostom

SOKOLOV JOŠKO

Pred Škofijo 18

Srečno novo leto

želi vsem svojim cenj. odjemalcem

Maks Vale, trgovec

ŠT. JERNEJ

Veselo in srečno novo leto

želi vsem svojim cenj. odjemalcem
zadruharjem

„EKONOM“

osrednja gospodarska zadruga
Ljubljana, Kolodvorska ulica 7

Srečno novo leto

vsem odjemalcem in
konsumentom našega
pica, špirita in kvasa
želi

pivovarna Union

d. d. LJUBLJANA

Srečno novo leto

želi vsem svojim cenj. odjemalcem

Ivan A. Grosek

trgovec — Trebnje

Veselo in srečno novo leto

želi vsem svojim cenj. odjemalcem

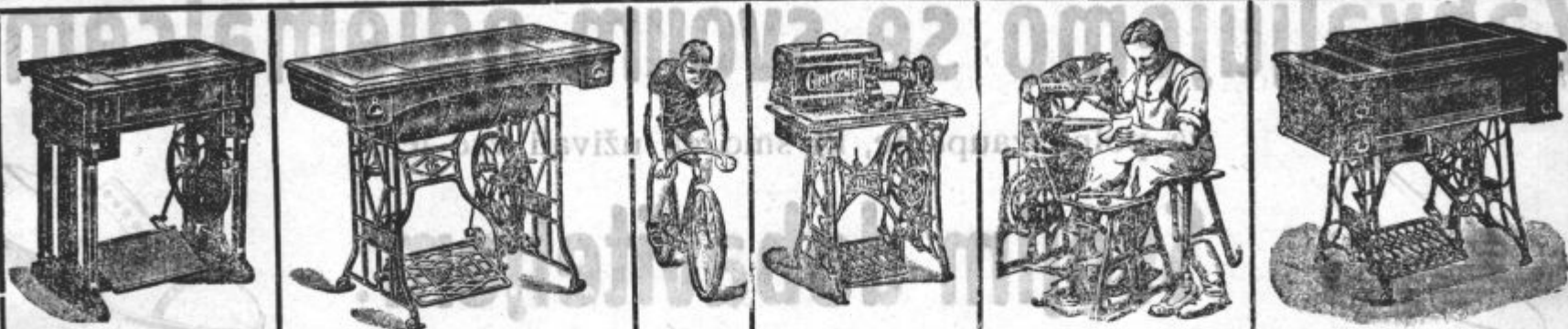
IGNAC ŽARGI

Ljubljana, Sv. Petra cesta

Srečno novo leto

Viktor Meden

Veležanjarna - Tvornica
likerjev, ruma, vinjaka
in brezalkoholnih pijač
LJUBLJANA, Celovška cesta 10

Pletilni
švicarski stroj

DUBIED

Največje
veselje v hišo za **Novo leto**

so v današnjem dragem času samo prikladna in praktična darila! Lep, trpežen in dober šivalni stroj **Grilzner** za dom in obrt je obenem okras vsake hiše in največje veselje vsake dobre gospodinje. **Urania** pisalne stroje, jako praktične za potovanje; **Dubied** švicarske pletilne stroje ter najboljša **Grilzner**-jeva kolesa nudi po zmernih nizkih cenah z **15% popustom** **tvrdka**

Josip Petelinc, Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika ob vodi

Kmetje!

Ne pomišljajte, kje boste kupili blago za Vaša oblačila, ker Vam nudi **domača tvrdka**

A. Žlender
Ljubljana

Mestni trg števil. 22

res lepo in trpežno sukno, kamgarn in športni ševijot za moške obleke, volneno blago in pliš za plašče, svilo, baržun, barhente, belo tkano za damsko in posteljno perilo, flanelaste in prešite odeje ter različno drugo manufakturno blago

Priznana solidne cene in postrežba

Zastopnike

za prodajo šivalnih strojev, separatorjev, koles, gramofonov, elektrotehničnih predmetov i. t. d. pod zelo ugodnimi pogoji **sprejememo**. „CENTRA“ trgovina šivalnih strojev i. t. p. Ljubljana, Poštni predal 248.

Fabiani & Jurjovec
Ljubljana, Stritarjeva ulica 5

— Velika zaloga —
SUKNENEGA BLAGA
za moške in ženske obleke. Lepa izbira svilenih rut in šerp. Krojači in šivilje, pišite po vzorci!

RADIOBALZAMIKA
ZANESLJIVO
SREDSTVO
PROTI REVMAZIMU
PREHLADU in ISHIJASU.
LABORATORIJ BEOGRAD DR. RAHLEJEVA SARAJEVSKA 84
DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH PO CENI DIN. 75

EKONOM

OSREDNJA GOSPODARSKA ZADRUGA v Ljubljani, Kolidvorska ulica 7, nudi po najnižjih cenah vse vrste deželnih pridelkov, najfinejšo banaško in domačo moko, krmila, specerijsko blago in ostale v to stroko spadajoče predmete. Velika zaloga vseh vrst umetnih gnojil, modre galice ter najboljšega trboveljskega in splitskega portlandcimenta.

Denar naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu
KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

Račun pošt. hranilnice št. 14.257 registr. zadruga z neomejeno zavezo Brzjavlj: „Kmetijski dom“
Telefon 2847 v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ulica 1 Telefon 2847

Vloge na knjižice in tekoči račun obrestuje po 6%, brez odpovedi, pri trimesečni odpovedi po 7 1/2%, brez odbitka davka na rento

Stanje vlog okroglo 30.000.000 dinarjev
Rezerve nad 500.000 dinarjev
Jamstvo za vloge presega večkratno vrednost vlog

Vložne knjižice drugih zavodov sprejema kot gotovino brez prekinjenja obrestovanja. — POSOJILA daje proti poroštvu, na vknjižbo in proti zastavi premičnin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tek. računu pod najugodnejšimi pogoji

BLAGAJNISKE URÉ: Ob delavnikih od 8—12 1/2, in od 3—4 1/2, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12 1/2, ure.
Podružnici v Kamniku, Glavni trg in v Mariboru, Slomškov trg 3

Zahvaljujemo se svojim odjemalcem:

za polno zaupanje, ki smo ga uživali vse leto.

Svojim dobaviteljem:

za ustreznost in solidnost.

Svojim sodelavcem:

za zvestobo pri našem skupnem smotru, postrezati čim popolneje z dobro obutvijo za nizko ceno.

Vrsta 9815-03 Din 89—
Eleganten salonski čevlček iz črnega žameta. Vedno potreben dami doma, v uradu in za vsakdanji ples. Isti spono za isto ceno.

Vrsta 9775-03 Din 129—
Te krasne čevlčke iz svilnatega atlasa bomo prilagodili vsaki barvi Vaše večerne toalete. Isti čevlček brez spono v vseh modnih barvah.

Vrsta 9805-05 Din 169—
Priljubljen čevlček naših odjemalcev, narejen iz najboljšega laka, z elegantnim podpetnikom, za neverjetno nizko ceno.

Vrsta 9895-70 Din 199—
Krasni škorenjčki za ulico. Ob najslabšem vremenu so Vaše nožice v teh škorenjčkih vedno elegantne in dražestne. Nosijo se brez čevljev z volnenimi nogavicami.

Vrsta 1895-81 Din 199—
Priljubljeni ruski škornji, ki jih nosimo povrh čevljev. S nisanimi okraski in ogrlico iz krimerja.

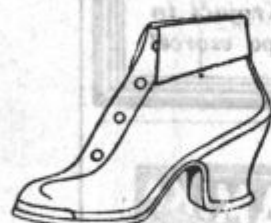
Vrsta 2861-76 Din 69—
Otroški snežni čevlji iz gumastega gabardina ali celogumasti, dovoljujejo otrokom gaženje po največjem blatu, dežju, brozgi in snegu.

Vrsta 3762-22 Din 89—
Otroški čevlji za štrpaci iz masnega in nepremočljivega usnja, kovani, z močnimi podplati in železnimi polpodkavicami.

Vrsta 9891-70 Din 99—
Za naše male generale. Za majhen denar mnogo veselja otrokom in štarišem.

Vrsta 1365-75 Din 129—
Celogumasti snežni čevlji, praktični za dež, sneg in blato. S spojkami, praktičnimi pri oblačenju, za neverjetno nizko ceno.

Vrsta 1365-75 Din 129—
Elegantna oblika, kroj preko členkov, volneni gabardin z žametnim ovratnikom. Ta letošnji proizvod in naša znamka so najboljša priporočila.

Vrsta 6807-70 Din 79—
Galoše z našo znamko so znane po vsem svetu, ne samo po svoji obliki in dobri kakovosti, nego tudi po nizki ceni.

Vrsta 6625-08 Din 199—
Novi model za elegantno damo. Dame, ki goje sport, tudi one na terenu in one na tribuni, potrebujejo par takih športnih čevljev.

Vrsta 1645-11 Din 169—
Solidni čevlji iz črnega ali rujavega boksa z usnjatim podpetnikom. Praktični in pripravi za mater in hčer.

Vrsta 3635-18 Din 169—
Čevlji za staro mamico, iz finega boksa, z nizkim podpetnikom, udobni, fine oblike in nizke cene.

Vrsta 1937-22 Din 169—
Praktičen čevlji, potreben za vsakdanjo službo umnemu ročnemu delavcu. Črne ali rujave barve za neverjetno nizko ceno.

Vrsta 4837-00 Din 169—
Speciasten čevlji za ples. Izgotovljen iz laka in lahek kot pero. Z nizko ceno dajemo vsakomur možnost, da pride v družbo in na ples v primernih čevljih.

Vrsta 1367-70 Din 169—
Moški snežni čevlji iz finega volnenega gabardina, elegantne oblike. Kdor jih še ni nosil, si ne more misliti vseh prednosti in udobnosti, ki mu jih proži za nizko ceno ta čevlji.

Vrsta 6627-06 Din 249—
Eleganten, udoben čevlji odličnega gospoda. Sportniki na terenu in oni na tribuni ne morejo biti brez čevljev te oblike.

Vrsta 9677-22 Din 249—
Priljubljen čevlji naših stalnih odjemalcev, narejen iz najfinejšega boksa, z lahkim usnjatim podplatom in gumastim podpetnikom. Imamo jih v vseh velikostih in širinah.

Rata